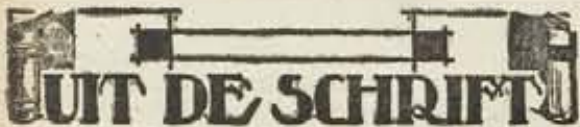

hechten — want door hun, zooals hij beweert, ascetische levensbeschouwing, hechten zij daaraan zelfs maar zeer bijkomstige waarde —, maar omdat zij in den kennelijken zegen, dien zij op hun arbeid al meer ondervonden, een bevestiging zagen van hun geloof in hun verkiezing.

Nu valt er stellig op deze historische constructie heel wat af te dingen. Maar ze bewijst in elk geval toch wel, dat het verwijt, dat het geloof in de verkiezing bij het Calvinisme noodzakelijk de menschelijke energie moet verlammen, volmaakt ongegrond is.

En dit is toch stellig ook een feit, dat de opbloei van handel en nijverheid, van wetenschap en kunst in de landen, waar het Calvinisme wortel schoot, duidelijk getuigenis ervan aflegt, dat de wetenschap alleen uit genade door God verkozen te zijn, allerminst behoeft te leiden tot quietistisch bij de pakken neerzitten.

G. BRILLENBURG WURTH.

Jezus ontvangt de zondaars!

Deze ontvangt de zondaars, en eet met hen.
Lucas 15 : 2b.

Deze ontvangt de zondaars, en eet met hen!
Dit is het getuigenis, dat de Farizeën en Schriftgeleerden van Jezus gaven, toen Hij goedgevoelde het land doorging. Zijn prediking door teekenen en wonderen bekrachtigend.

Dit getuigenis had niet ten doel den Heere Jezus te eeren, maar veeleer om een beschuldiging tegen Hem uit te spreken.

De Farizeën en Schriftgeleerden toch waren rechtvaardig in eigen oog, meenden geen Heiland van noode te hebben en zagen met geringachting neer op de tollenaars en anderen, zondaren door hen genoemd, overtreders van de wet, en — met wie zij in de verste verte niet wilden te doen hebben.

Tegen dit getuigenis is als zoodanig niets in te brengen.

Gedurig zien wij Jezus in gezelschap van hen, die door de officiële vromen, dienaren der kerk, met minachting werden bejegend.

‘Gaaf dus niet over het feit, maar over de waardeering van het feit.

Jezus ontvangt de zondaren, en eet met hen. Ziet, dit getuigenis, als beschuldiging bedoeld, door wie het uitspraken voor het eerst, is de meest blijde boodschap geworden die op aarde is vernomen, sinds de ure in welke de zonde scheiding maakte tusschen God en mensch.

Jezus, zondaren ontvangende en met hen etende, beantwoordt zodoende aan het doel van Zijn komen in deze wereld, gelijk Hij het openlijk uitsprak tot den tollenaar Zachaeüs, zeggende: „De Zoon des menschen is gekomen om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was.”

Als Jezus in gezelschap van tollenaars en zondaren zich bevindt, dan is dat niet een goedkeuren van hun daden, een hun gelijk worden, maar een hen zoeken op te heffen uit het verderf, en een hen brengen tot den rechtvaardigen en barmhartigen God.

Als Jezus niet zondaren kon en wilde ontvangen, dan was er voor hen geen hoop, om met God verzoend te worden, om tot den Vader te komen. Dan was er voor hen geen verwachting als eeuwig Gods heiligen toorn te ondervinden in de plaats der rampzaligheid.

Wat de Farizeën en Schriftgeleerden in Jezus afkeurden, wat ze Hem als schuld aanrekenden, waarom zij Hem met hun minachting en vijandschap achtervolgden en straks ter kruisdood verwezen, dat maakt Hem juist onmisbaar, binninnelijk en begeerlijk in loof en voor hart van allen, die van hun zondeschuld en doemwaardigheid zich bewust zijn geworden. Zij roepen uit: „Al wat aan Hem is, is gansch begeerlijk!”

Dat Jezus zondaren ontvangt en met hen eet, gemeenschap met hen oefenen wil, dat zal eeuwig stof geven tot bewondering en aanbidding, aan engelen en gezaligden.

In dat ontvangen van de zondaren en met hen eten aanschouwen wij de eeuwige liefde des Vaders, de genade van den Heere Jezus Christus, de gemeenschap van den Heiligen Geest, welke in de gemeente wordt ervaren, door allen, die met hun zonden tot den Heiland de toevlucht namen, om in Zijn bloed gewassen kinderen Gods te worden, zij, die door eigen schuld kinderen des toorns als al de anderen waren geworden.

Deze ontvangt de zondaars en eet met hen. Welken indruk maakt dit getuigenis van Jezus op u?

Voor deze vraag is plaats, ook in onze dagen. Immers ergeren zich, ook nu nog, velen aan een Zaligmaker, die zich met Zijn Evangelie tot zoodanigen wendt, op wie de eigengerechtigden in trotschen eigenwaan terneder zien, en met wie zij in de verste verte niet willen gerekend worden.

Het geslacht van den Farizeër, die God dankt,

dat hij niet gelijk is aan den tollenaar daar in den tempel, is nog volstrekt niet uitgestorven.

Velen ergeren zich aan Jezus in Zijn verkeer met zondaren, aan Zijn kribbe en Zijn kruis.

Het Evangelie van den gekruisten Christus is nog een ergernis den Jood, een dwaasheid den Griek, den wijze dezer wereld.

Lezer! Hoe staat dit voor u?

Jezus is de weg, de waarheid, en het leven.

Ge zult tot Hem moeten komen, Hem ontvangen in uw huis en in uw hart. Buiten Hem is er geen weg tot God, tot den hemel.

Maar dan ook, bij Hem is te vinden, wat heel de wereld niet kan schenken: vergeving van zonden, reiniging des harten, het eeuwige leven, en dat voor de grootsten der zondaren.

Deze ontvangt de zondaars en eet met hen, eeuwig aan den brulofstdisch, in 't Koninkrijk der hemelen.

A.

D.

De navolging van „Jezus”.

Dezer dagen hoorde ik een preek over den tekst: „De vossen hebben hollen, de vogelen des hemels hebben nesten, maar de Zoon des menschen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegt.”

De prediker begon te schetsen, hoe Jezus eigenlijk nooit een plaats op aarde gehad had, waar Hij het hoofd kon neerleggen. Het kind werd geboren in een „stal”, er was geen plaats voor in de „herberg”; dat was al dadelijk het eerste „bewijs” (hoewel ieder kon constateeren, dat op dat oogenblik niemand den Menschenzoon iets geweigerd heeft, want niemand verwachtte Hem, onder die een plaats weigerden in de „herberg”; gezweven nu nog van het feit, dat die „herberg” en die „stal” niet zoo erg zijn geweest, als onze „Dichting” ze graag voorstelt). Daarna kwam de vlucht naar Egypte, de vervolging van Herodes, de vijandschap der Nazareners, de haat van Herodes, de sanhedristen, eindelijk het kruis (hangen tusschen hemel en aarde, men kent het oratorisch, maar onbijbelsch motief).

Tegenover deze onrust van Jezus werd dan gesteld de rust van vossen en vogelen. Die hadden een hol, een nest, een Heimat. Maar Jezus was, net zooals dat stuk in het plaatselijk „theater” zoo treffend het uitdrukte, op de „endlose Strasse”: een pelgrim, een krijger, die op de „eindelooze straat” altijd maar onrustig wandelde, omdat Hij de rust niet begeerde. Rust was gevaar, de dood.

Een stap verder, en de toepassing was gemaakt: als wij nu ook Jezus volgen willen, dan moeten wij ook de „rust” haten. Wij moeten niet in onze hollen en nesten kruipen, ons daar terugtrekken in onze rust, maar op de eindelooze straat, in voortdurende onrust, onze eindelooze pelgrimage volbrengen.

Rust was gevaarlijk.

Het dreefde niet, een rustpunt te maken van de vergeving der zonden; het was absurd, een rustpunt te vinden in zijn kerk. Het was verloochening van den Heiland, een rustpunt te hebben in een of andere kerkleer, theologie, beschouwing, leer. Weg met al die vossenholten, weg met al die vogelnesten van veiligheid en rust. Naar de eindelooze straat, in de eindelooze beweging.

Toen kwam zacht orgelspel, dat bepaald rustig stemde. En daarna doofde de koster de lichten, en trok ieder naar zijn warme nestje. De dominee ook.

Het is niet moeilijk, den haard te ontdekken van dergelijke „onrustige” gedachten: die liggen natuurlijk in het barthianisme besloten; dat werd hier — ik geef toe: zijns ondanks, althans subjectief gezien — tot een „rustpunt” der gedachten. Een hol, een nest, zoo men wil.

Maar intusschen is men daar niet klaar mee.

Ook wij hooren nog steeds dergelijke klanken. Ook onze jeugd wordt nog steeds bewerkt met de leus, dat het geloof een onrustig ding is. En dat men niet een vast steunpunt, maar den tocht langs de eindelooze straat te kiezen heeft, den tocht der steunpunt-loozen.

Het zou de moeite loonen, den achtergrond van deze leuzen dieper te onderzoeken, en de grondbegrippen, die hier worden vastgelegd, nader te ontleden.

Wij bedoelen dit evenwel thans niet.

Het is er ons thans alleen om te doen, eraan te herinneren, hoe in dezen nieuwen „onrustigen” vorm een herhaling te beleven valt van wat uit heel anderen hoek, in heel anderen tijd, uit heel andere begrippencomplexen opgekomen is in de leer, dat men „Jezus” navolgen moest.

Dr A. Kuyper heeft in zijn dagen reeds gevochten tegen die laatstebedoelde strooming, welke de leus ophief: „In His Steps”: in Zijn voetspoor. In het spoor van „Jezus”.

Die dominee van daareven en die schrijver over het thema „In His Steps” waren uitgegaan van diametraal tegenover elkaar liggende beschouwingen. Barthiaansche gedachten, en de onparadoxaal gedachtenwereld van nuchtere, engelsch-amerikaansche, voor het barthianisme nog altijd ongevoelige navolgers van „Jezus”, — ze staan tegenover elkaar als Oosten en Westen.

Toch komen ze samen in dat aangrijpen van het thema van „Jezus” navolgen.

En dat is zoo wonderlijk niet.

Want we kunnen dat heel gemakkelijk verklaren, en komen dan bij dat zoeken eener verklaring meteen midden in ons onderwerp: iedereen kan van „Jezus” maken, wat hij wil. De onrustige geest van het barthianisme kan aan den zooveen genoemden tekst een illustratie van de „onrust” en het „eindelooze straat-motief” ontleenen, en zoo „Jezus” tot leverancier van paradigma's voor eigen lievelingsdenkbeelden maken (al te „rustig”!). Daartegenover kan de heilssoldaat, de weldadige barones, de een tegenwicht tegen zijn levensjacht behoevende businessman aan Hem een rust-motief ontleenen, en in zachte weldadigheid (die door dien dominee van daareven ook al tot een vossenhol gedegradeerd werd, met alle goede werken), in zachtmoedige stemmingen, en zoo, een rustpunt, achter, en met „Jezus” zoeken.

En waar is het einde?

Ook wij, ook onze menschen, hooren de verleidelijke taal: wat zou Jezus doen? Zou Hij een geweer nemen? Zou Hij een sigaar rooken? Zou Hij een vrouw aanzien? Zou Hij de maatschappij laten verkommen? Zou Hij het kapitaal laten beheerschen?

En zoo houdt men niet op van vragen, en ieder kan zijn lievelingsleus een „vossenhol” bereiden, achter „Jezus”, dat groote raadsel.

Daarom is het goed, er aan te herinneren, dat men, om het nu maar eens heel kras te zeggen, aan „Jezus” als er niet meer bij gezegd wordt, niets heeft. Voor geen enkel vraagstuk „Jezus” is, voor wie in Hem den Christus niet gevonden heeft, een sfinx. Het raadsel ligt in Hem besloten, en dat raadsel ontsluit zich niet, zolang Jezus enkel maar „Jezus” voor ons is. Is dit een nieuwe gedachte?

Neen, zij is ouder dan het christendom, want de bijbel heeft nooit alleen over „Jezus” gesproken. Hij sprak altijd over Jezus Christus. Eer „Jezus” als historische verschijning in de wereld komt, is Hij als Christus aangekondigd; d.w.z. Zijn (ambts-)werk is door God eerder naar zijn quintsence omschreven, dan Zijn historische verschijning onder een menschelijken naam, in een menschelijke gedaante, en in een bepaald cultuur-moment, door God ook maar in de verte is aangeduid. Men denke slechts aan de moederbelofte in het Paradijs. En toen na veel eeuwen, gedurende welke de profetie van Christus (Messias) had geprofeteerd, en dus Zijn ambtswerk had omschreven, deze Messias in de wereld kwam als zoon van Jozef en Maria, volgens den burgerlijken stand, en genoemd werd „Jezus”, toen moest ieder in „Jezus” den Christus leeren zien, tenzij dan, dat „Jezus” een raadsel voor hem blijven zou.

Wat hebben wij aan „Jezus”, als er geen ambtsnaam bij dien eigennaam gevoegd wordt? De evangeliën geven geen biografie van Jezus. Het evangelie is evenmin biografie als roman, het teekent evenmin een cultuurverschijnsel naar cultuurhistorische methode, als dat het kerkhistorie schrift naar de methode van de wetenschap der kerkhistorie. Het evangelie is zelfs geen systematische beschrijving van de heilshistorie. En daarom is elke poging met machtelooze slagen, die zou trachten alleen maar uit het z.g. „leven van Jezus” af te lezen, wat Hij beteekend heeft voor een bepaalde zijde van het menschenleven. Men mag de evangeliën, die ons den gang van „Jezus” door het menschenleven onder een bepaald gezichtspunt teekenen, nimmer losmaken van de profetie van het Oude Verbond, van de historie, waaruit hij opgekomen is, van de brieven van Paulus, en de andere Nieuw-Testamentische briefschrijvers, ja zelfs niet van de Apocalyps, waarmede de bijbel zijn boeken-cyclus besluit.

Het werk van Jezus is dan ook voor niemand te kenschetsen, zoo lang niet uit het geheel der Schrift ons duidelijk geworden is, wat hij als Christus doen komt, als ambtsdrager Gods. De Christologie moet ons lezen van de „verhalen” over „Jezus” absoluut beheerschen.

Eigenlijk is dat ook niet vreemd. Er is geen mensch in de wereld ooit groot geweest of hij moest voor een deel verklaard en verstaan worden uit den tijd, waarin hij leefde, en voor een ander deel uit zijn eigen persoonlijkheid, uit dat wat de Vader der geesten in hem, en in hem allerspecieelst, had gelegd.

Maar voor „Jezus” staat het nog weer anders. Hij wordt niet verklaard „uit” zijn tijd, want Hij (als Christus) overheerscht, richt, stuurt alle tijden. Kan men Hem dan misschien in zijn eigen licht plaatsen, Hem uit zijn individualiteit verklaren? Maar Hij heeft die niet. Hij moet zichzelf voor ons in zijn eigen licht plaatsen. Maar in dit zichzelf

‘bij eigen reeds het

Wij modern, dat wat deze kende, zo baart zich wijs van gebod, da alleen als

Anders

leus „in H

inhoud; C

anders ge

ten revol

cultuurve

Stockhol

confessie

Jezus den

pon” over

ook „relig

ten van a

tuur-indiff

zeggen zij

fiatische

egoïst en

een priva

rustige cu

de overzi

eenmaal s

Men vo

uit kan, z

„Jezus”

gegaan.

Maar al werd, dan

Dan li

Dan kom

Dan kunn

ein wolt

Want Z

En uit

in waken

zwijgen,

Christu

Dat am

ling in h

Dat am

strek is

isolement

in een

ook naar

Het heeft

wat in H

was op c

recht in

van God.

Dat am

„endlose

rust? Nee

Dat am

hebben: c

openen u

sidemente

vaste pla

Hij had

zeker, ma

het was c

eigen levi

geven.

Laat o

het werk

navolging

„Christus”

Na-volg

Hem aan

generaal

dan is hij

man” aar

taak, in

generaal,

Navolgi

van „imi

imitatie l

in de war

Zoo gr

Nog eens:

De Reda

plaatst we

dat nog w

heette het:

a.d. Den

op een of

heet het:

fische g e

maar dat

wereld b e

symboliek

construee

beslissing

die tekste

blijven all

„logica” (n

in de sch

matisch of

kosmograf